

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv. III.37.375/2021/7.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Gyurán Ildikó előadó bíró, Dr. Suba Ildikó bíró

A felperes: név1 cím1)

A felperes képviselője: Bittera, Kohlrusz & Tóth Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: Dr. Kohlrusz Milán, cím2) és a Hauser Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Hauser Edit, cím3

Az alperes: név2 cím4

Az alperes képviselője: Bálintfy és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Pál Balázs, cím5

A per tárgya: közegészségügyi ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes, 21. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: a Fővárosi Törvényszék 2021. március 4-én kelt 111.K.701.467/2020/20. számú ítélete.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 111.K.701.467/2020/20. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét személyenként 150.000.- (százötvenezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperesi cég 1996-ban alakult meg, fő tevékenysége gyógyszerek, gyógyászati termékek nagykereskedelme.

[2] Az alperes a felperes ismertetési tevékenységének ellenőrzése iránt indított eljárása eredményeként az OGYÉI/72756-69/2017. számú határozatában megállapította, hogy a felperes egészségügyi szolgáltatóval, egészségügyi tevékenység végzésére jogosító jogviszonyban álló szakemberrel kötött szerződések megvalósulásával megsértette a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény (a továbbiakban: Gyftv.) 14.§ (1) bekezdésében foglaltakat. Az általa szervezett rendezvények bejelentésének elmulasztásával megsértette a Gyftv. 14. § (10), (13) bekezdésében, valamint a fekvőbeteg ellátást biztosító egészségügyi szolgáltató részére térítésmentesen adható mintaadási gyakorlatával az emberi felhasználásra kerülő gyógyszer, illetve gyógyászati segédeszköz ismertetésére, az ismertetői tevékenységet végző személyek nyilvántartására és a gyógyszerre, gyógyászati segédeszközzel kapcsolatos, fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó részletes szabályokról szóló 3/2009. (II.25.) EüM rendelet (a továbbiakban: EüM rendelet) 7. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat. Másrészről kimondta, a felperes a fekvőbeteg ellátást biztosító egészségügyi szolgáltató részére juttatott gyógyszer-adományozási gyakorlatával sértette az EüM rendelet 9. §-ában foglaltakat; és azzal, hogy a Gyftv. 36. § (4) bekezdésében meghatározott, az őt, mint ismertetési tevékenységet folytatót, az általa munkavégzésre irányuló jogviszony keretében foglalkoztatott és nyilvántartásba vett ismertető személy tevékenysége után terhelő befizetési kötelezettségének igazoló okmányt elmulasztotta megküldeni a hatóság részére, az EüM rendelet 8. § (6) bekezdésében foglaltakat.

[3] Mindezek okán a Gyftv. 19. § (2) bekezdésének c) pontja alkalmazásával megtiltotta a jogsértő magatartás további folytatását és a Gyftv. 19. § (2) bekezdés d) pontjának db) alpontja alapulvételével a felperessel szemben 31.000.000.- forint összegű pénzbírságot szabott ki.

[4] A felülvizsgálattal érintett jogsértések körében a döntése indokaként rögzítette, a felperes által szervezett 15 tudományos tanácsadó testületi ülés szakmai rendezvény volt, ezáltal a felperest bejelentési kötelezettség terhelte, melynek bizonyíthatóan nem tett eleget.

[5] A felperes egészségügyi szakemberekkel kötött szerződése kifejezetten valamely készítményének a promócióját kívánták előmozdítani, kereskedelmi gyakorlatát szolgálták. Az ügyvezető szakorvosok aktívan közreműködtek a felperes marketing anyagai és kereskedelmi üzenetei kidolgozásában. Az alperes értelmezése szerint a Gyftv. 13. § (3) és 14. § (1) bekezdéséből nyilvánvalóan az a jogalkotói szándék vezethető le, hogy a gyógyszer rendelésére jogosult szakember ne kerüljön olyan jogviszonyba az ismertetési tevékenységet folytatóval, hogy az a szakmai meggyőződésének hajlításán át véleményének megváltoztatását eredményezhesse promóciós célból. A cégek ügyvezető szakorvosai érvényes egészségügyi szolgáltatói engedéllyel rendelkeztek, személyes közreműködés formájában egészségügyi tevékenységet láttak el, ez pedig nem egyeztethető össze az ismertetési tevékenységnek minősülő promóciós munkával. Ezáltal a felperes tiltott anyagi előnyt nyújtott szerződéses jogviszony formájában. A szakorvos összeférhetlenségi okból kifolyólag a felperes marketing tevékenységében nem vehet részt, következésképpen a vizsgálattal érintett szerződések megvalósulásával 9 alkalommal sérült a Gyftv. 14. § (1) bekezdése.

A kereseti kérelem

[6] A felperes anyagi- és eljárási jogi jogsértésekre hivatkozással keresetet terjesztett elő a jogerős határozat bírósági felülvizsgálata iránt.

Az elsőfokú ítélet

[7] A törvényszék az alperes határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte megállapítva, hogy a kereset részben alapos.

[8] A szakmai rendezvények bejelentése elmulasztása tárgyában rögzítette, a jogszabályok értelmezését, alkalmazását meg kell előznie a tényállás tisztázása a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72. § (1) bekezdés f) pontjának megfelelően. Habár az alperes rögzítette, hogy az eljárás során milyen dokumentáció állt rendelkezésére, milyen bizonyítékokat szerzett be, ám nem fejtette ki, hogy miért tekintette a 15 rendezvényt olyan szakmai rendezvénynek, amelyeket a Gyftv. 14. § (10) és (13) bekezdése alapján bejelentési kötelezettség terhelt. Azt sem konkretizálta, hogy a Gyftv. 14. § (10) avagy (13) bekezdése, vagyis a rendezvények szakmai vagy azok promóciót elősegítő jellege miatt voltak-e bejelentés kötelesek. Az alperes által konkrétan megnevezett jogszabály hiányában nem volt azonosítható az irányadó jog. Az alperesnek a releváns bizonyítékok bemutatásával és értékelésével kellett volna tényállást megállapítania, levezetnie, hogy a kifogásolt rendezvények milyen körülmények alapján szakmaiak, promóciósak, illetve milyen ismérveik alapján, és mely jogszabályhely rendelkezéseit teljesítik, vagy maradnak el attól. Hangsúlyozta, nem elfogadható az alperes érvelése, hogy a rendezvények szakmaiságát a köznap értelemben kellene értelmezni és e körben bizonyítási kötelezettség ne terhelt volna.

[9] Az egészségügyi szolgáltatókkal kötött megbízási szerződések körében kiemelte, nem vitatható, hogy a szerződő cégek és ügyvezető szakorvosaik közreműködtek a felperes promóciós tevékenységében, ismertetési feladatokhoz járultak hozzá. Ugyanakkor a promóciós tevékenység összeférhetetlen jellegűvé minősítésével, majd ebből eredően a Gyftv. 14. § (1) bekezdés sérelmének megállapításával az alperes téves jogi következtetést vont le, az anyagi jogi szabályokat tévesen, túlzóan kiterjesztően értelmezte. A Gyftv. 13. § (3) bekezdésének és 14. § (1) bekezdésének együttes értelmezésével bemutatott jogalkotói szándék ugyanis az alperes feltételezésén alapul.

[10] Az érintett cégek ügyvezetői nem minősülnek a Gyftv. 13. § (1) bekezdése szerinti ismertető személynek, összeférhetlenségük nem állhat fenn. Az alperes nem alkothat és nem alkalmazhat olyan összeférhetlenségi szabályt, amelyet a Gyftv. kifejezetten nem tartalmaz. Következésképpen, nem helytálló az az alperesi következtetés, hogy a cégek a felperes marketing tevékenységében ne vehettek volna részt és az erre irányuló szerződés alapján kapott juttatás a Gyftv. 14. § (1) bekezdésébe ütközne.

[11] Ha a jogalkotó a gyakorló, egészségügyi szolgáltatási feladatokat ellátó orvosokat általánosan elkívánta volna tiltani az ismertető promóciós tevékenységében való közreműködéstől, akkor ezt határozottan kellett volna megtennie, nem pedig úgy, hogy a jogalkalmazó alperes vitatható következtetéseken keresztül jusson el az összeférhetetlen minősítésig.

[12] Az elsőfokú bíróság a keresetet annak egyéb pontjait érintően megalapozatlannak találta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[13] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. Egyúttal indítványozta, hogy a bíróság az új eljárás körében adjon olyan utasítást, amely a felperes keresetének az elutasítását eredményezi.

[14] Érvelése szerint az ítélet rendelkező része és indokolása nincs összhangban egymással, a felperes keresetét kizárólag a jogorvoslati kérelem 1. és 3. kérelmi elemei tekintetében tartotta alaptalannak. Az elsőfokú bíróság az alperesi határozat teljes megsemmisítéséről döntött annak ellenére, hogy az egyes határozati rendelkezések egymástól jól elkülöníthetőek.

[15] A szakmai rendezvények körében kifejtette, az elsőfokú ítélet megalapozatlanul állapította meg, hogy megsértette a tényállás-tisztázási kötelezettségét. Ha azonban azt sértette is, annak az ügy érdemére lényeges kihatása nem volt. Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, hogy van-e lehetőség az eljárási szabályszegés orvoslására.

[16] Az alperes a tudományos tanácsadó üléseket nem megvalósulásuk jogszerűsége, hanem az azokat megelőző bejelentési kötelezettség teljesítése szempontjából vizsgálta. A felperes maga sem vitatta, sőt nyilatkozataiban és beadványaiban alátámasztotta a rendezvények szakmai jellegét. Ahhoz, hogy egy rendezvény bejelentésköteles voltát megállapítsa, két ténykérdést kell tisztázni: egyrészt azt, hogy az adott rendezvényt az ismertetési tevékenységet folytató szervezet végzi-e, másrészt azt, hogy az szakmai rendezvénynek minősül-e. Ezen túlmenően vizsgálódási kötelezettsége a hatóságnak nem volt.

[17] Ha az elsőfokú bíróság a tényállás tisztázásának kérdése körében foglalkozott volna az orvosolhatóság kérdésével, úgy bizonyítást kellett volna felvennie a rendezvények szakmai jellegének tisztázása céljából.

[18] Érvelése szerint a törvényszék túlerjeszkedett a kereseti kérelmen, hiszen felperes sem keresetlevelében, sem annak kiegészítésében, de még a per első tárgyalásán sem hivatkozott arra, hogy az alperes határozata az irányadó jog beazonosíthatósága miatt lenne jogsértő.

[19] Az egészségügyi szakemberekkel kötött szerződések tekintetében tett bírósági megállapítások körében rögzítette, nem az alperes jogértelmezése, hanem az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló 2001/83/EK Európai Parlament és a Tanács irányelv (a továbbiakban: Irányelv) [50] preambulumbekkezdése igazolja döntése indokát. Az irányelv egyértelmű iránymutatást ad a gyógyszerismertetési szabályok értelmezéséhez. Eszerint a gyógyszerek rendelésére jogosult személyeknek mindenféle elfoglaltság nélkül kell ellátniuk feladataikat, minden eszközzel el kell kerülni azt, hogy befolyásolásukra közvetlen, vagy közvetett pénzügyi érdekeltség miatt kerüljön sor. Ezt a befolyásmentesség iránti igényt elégit ki a Gyftv. 13. § (3) bekezdése és 14. § (1) bekezdése. E körben az ítélet sérti az Alaptörvény 28. cikk (1) bekezdésében foglalt, jogszabályok értelmezésével kapcsolatos alapelvet, mivel nincs tekintettel az Irányelv preambulumban megfogalmazott célokra.

[20] Felülvizsgálati ellenkérelmében a felperes az ítélet hatályában fenntartására tett indítványt.

A Kúria döntése és jogi indokai

[21] Az alperes felülvizsgálati kérelme – az alábbiak szerint – nagyobb részben alapos.

[22] A felülvizsgálati eljárás kereteit a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése alapulvételével a felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem jelöli ki. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének, további bizonyítás felvételének nincs helye.

[23] A Kúria szerint az elsőfokú bíróság a megfelelően feltárt tényállásból helytelen eljárási- és anyagi jogi következtetésekre jutott.

[24] A Kúria mindenekelőtt rögzíti, az alperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott, az ítélet rendelkező részének és indokolásának ellentmondásossága nem állapítható meg, az nem sérti a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 84. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (3) és (4) bekezdését. Az alperes határozati rendelkezései, az egyes jogsértések elkülöníthetők, azonban az ennek következtében kiszabott bírság összege már nem, így a határozat részbeni megsemmisítésére – az alkalmazott jogkövetkezmény okán - nem kerülhetett sor. A teljes határozat megsemmisítése azonban nem jelenti azt, hogy a bíróság által már elbírált jogsértések újból teljeskörűen vitássá tehetők lennének.

[25] A Kúria ezt követően a rendezvények bejelentési kötelezettsége elmulasztása jogsértése megállapíthatóságával kapcsolatos ítéleti részt vizsgálta felül.

[26] A Gyftv. 14. § (2) bekezdése szerint a gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök ismertetését segítő rendezvények kizárólag szakmai, tudományos vagy oktatási céllal szervezhetőek. A rendezvényen az ismertetési tevékenységet folytató és az ismertető személy által biztosított egy napra eső vendéglátás összege nem haladhatja meg a 3. § 8. pontjában meghatározott összeget és a rendezvény fő céljához képest másodlagosnak kell lennie. A rendezvényre az egészségügyben, illetve a gyógyszerellátásban vagy a gyógyászati segédeszköz ellátásban közreműködő szakembereken kívül más személy nem hívható meg.

[27] A Gyftv. 14. § (10) bekezdése szerint az ismertetési tevékenységet folytató köteles a szakmai rendezvénnyel, tanfolyammal összefüggésben a (4)-(6) bekezdés szerint általa nyújtott támogatással vagy az általa szervezett rendezvénnyel kapcsolatban a szakmai rendezvény, tanfolyam kezdő időpontját megelőzően 15 nappal korábban a (11) bekezdésben foglaltakat a gyógyszerészeti államigazgatási szervnek bejelenteni.

A (11) bekezdés értelmében a bejelentésnek tartalmaznia kell:

a) a tervezett rendezvény nevét, helyszínét, időpontját és programját,

b) a kedvezményezett nevét,

c) a támogatás összegét, a szervezés költségét,

d) a helyszín szükségességét alátámasztó indokokat,

e) a (6) bekezdésben említett kapcsolódó, kiegészítő program megnevezését, helyszínét, időpontját és rövid leírását.

[28] A (13) bekezdés kimondja, az ismertetési tevékenységet folytató a (11) bekezdésen túl köteles a gyógyszerészeti államigazgatási szervnek bejelenteni az általa szervezett vagy az általa juttatott forrásból támogatott szakmai rendezvény, tanfolyam megnevezését, helyszínét, időpontját, programját, valamint a szervező nevét, székhelyét, a rendezvény vagy tanfolyam kezdő időpontját megelőzően 15 nappal.

[29] Az elsőfokú bíróság ítéleti megállapítása az volt, hogy a rendezvények bejelentési kötelezettsége kapcsán az alperes nem tárta fel kellőképpen a tényállást, a bizonyítékok értékelését a döntés nem tartalmazza. Rögzítette, hogy milyen dokumentáció állt rendelkezésére, milyen bizonyítékokat szerzett be, ám adós maradt annak kifejtésével, miért tekintette a 15 rendezvényt olyan szakmai rendezvénynek, melyet bejelentési kötelezettség terhelt. Azt sem konkretizálta, mi volt a bejelentési kötelezettség jogalapja, a Gyftv. 14. § (10) vagy (13) bekezdése. Nem volt azonosítható az irányadó jog, így annak értelmezése sem volt lehetséges.

[30] A Kp. 2. § (1) bekezdése értelmében a bíróságok feladata a közigazgatási perben az, hogy eljárásával a közigazgatási tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben – erre irányuló megalapozott kérelem esetén – hatékony jogvédelmet biztosítson. A (4) bekezdés mondja ki, hogy a bíróság a közigazgatási jogvitát a kereseti kérelem, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között bírálja el.

[31] A Kp. 78. § (2) bekezdése szerint a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben, a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve értékeli.

[32] A Kp. 78. § (1) bekezdése alapulvételével alkalmazott Pp. 279. §-a értelmében a bíróság a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak és perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a meggyőződése szerint állapítja meg.

[33] A Kp. 86. § (1) bekezdése szerint az ítéletben a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemről döntést kell hozni.

[34] A Ket. 50. § (1) bekezdése szerint a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni.

[35] A Ket. 72. § (1) bekezdés e) szerint a határozat indokolásának - többek között - tartalmaznia kell a megállapított tényállást, az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat és azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a hatóság a határozatot hozta.

[36] A Kúria a Kfv.III.37.292/2015/4. számú ítéletében kiemelte, a határozatnak részletes indokolást kell tartalmaznia, ennek hiányában a határozat nem tekinthető jogszerűnek. Az indokolásbeli hiányosságot nem pótolja az alperesnek a peres eljárás során tett nyilatkozata és a jogerős ítélet elleni felülvizsgálati kérelemben foglalt érvelése sem. Ezen okfejtést a határozat indokolási részében kell rögzíteni. Ennek hiányában a határozat érdemi

felülvizsgálatra alkalmatlan, mert a bíróság a rá háruló jogszabályi kötelezettségének a jogszerűségi felülvizsgálat körében nem tud eleget tenni.

[37] A fent hivatkozottakból levezethetően, a hatóság határozata akkor törvényes, ha annak rendelkező része és indokolása tartalmazza a közigazgatási hatósági eljárásra vonatkozó törvényben előírt valamennyi tartalmi követelményt.

[38] A Kúria szerint az, hogy az alperes határozatában kellő részletességgel rögzítette a tényállást, utalt arra, az eljárás során milyen dokumentáció állt rendelkezésre, milyen bizonyítékot szerzett be és kifejtette, hogy a 15 rendezvényt olyan szakmai rendezvénynek tekinti, melyeket a Gyftv. 14. § (10) és (13) bekezdései alapján a felperesnek be kellett volna jelentenie. Felsorakoztatta bizonyítékait, kiemelve a felperes OGYÉI/72756-45/2017. és OGYÉI/72756-46/2017. számú nyilatkozatait, a rendezvények lebonyolítása érdekében megkötött szerződéseket, egyéb dokumentumokat, teljesítés igazolásokat, számlákat, előadás anyagokat, szakmai anyagokat, a tudományos tanácsadó testületi ülése meghívóját, programját, annak jegyzőkönyvét, a jelenléti íveket stb.

[39] Az alperes álláspontja egyértelmű volt atekintetben, hogy a rendezvények bejelentésköteles szakmai rendezvények. Hangsúlyozza azt is a Kúria, a Gyftv. nem határozza meg a szakmai rendezvény definícióját, ezért arra az alperesnek sem kellett kitérnie külön, mindösszesen arról rendelkezik, hogy a gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök ismertetését segítő rendezvények kizárólag szakmai, tudományos vagy oktatási céllal szervezhetőek.

[40] Az elsőfokú bíróság azonban ezt a határozati érvelést nem vetette össze a felperes kereseti kérelmében kifejtettekkel, a közigazgatási eljárás iratanyagával. Azaz nem foglalt állást abban a jogkérdésben, hogy a rendezvények szakmai rendezvények-e a Gyftv. 14. § (10) és (13) bekezdései szerint és ezáltal bejelentési kötelezettség terhelte-e a felperest, mert nézete szerint a határozat nem elégítette ki a Ket. 72. § (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettséget.

[41] A Kúria több eseti döntésében leszögezte, a hatóságot a döntése meghozatalánál teljes körű indokolási kötelezettség terheli, amely magában foglalja – többek között – a döntés alapját képező jogszabályhelyeket is.

[42] A Kúria azonban rámutat, az alperes a tényállás-tisztázási követelménynek maradéktalanul eleget tett azáltal, hogy az általa beszerzett bizonyítékok értékelése során megállapította a rendezvények szakmai jellegét. A felülvizsgálattal támadott határozat tartalmazza a jogsértés mibenlétének megjelölését és az alkalmazott jogszabályokat is. Láthatóan a határozat a jogsértést e körben a Gyftv. 14. § (10) és (13) bekezdés sérelmében jelölte meg. A két jogszabályhely összevetéséből megállapítható, hogy a (13) bekezdés a (11) bekezdésen túli kötelezettséget ír elő annak függvényében, hogy az ismertetési tevékenységet folytató által szervezett vagy az általa juttatott forrásból támogatott szakmai rendezvényről van-e szó.

[43] Mindezek ismeretében a Kúria úgy látja, hogy a határozat a kereseti kérelem keretei között érdemben felülvizsgálható, melyet az elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárásban kell elvégeznie.

[44] Ezt követően a Kúria a felperes egészségügyi szolgáltatóval, egészségügyi tevékenység végzésére jogosító jogviszonyban álló szakemberekkel kötött szerződésai körében megállapított jogsértést vizsgálta.

[45] A Gyftv. 2016. december 31-ig hatályos 14. § (1) bekezdése szerint ismertetési tevékenységet folytató által közvetlen vagy közvetett formában a gyógyszerek, illetve gyógyászati segédeszközök rendelésére és forgalmazására jogosultnak ajándék, anyagi előny vagy más természetbeni juttatás nem adható, nem ajánlható fel és nem ígérhető, kivéve, ha a felsoroltak csekély értékűek és összefüggenek a gyógyszerek rendelésére vagy forgalmazására jogosult által folytatott egészségügyi tevékenységgel, továbbá éves szinten összértékük nem haladja meg a mindenkori minimálbér havi összegének 60%-át. Ismertetési tevékenységet folytató által közvetlen vagy közvetett formában pénzbeli juttatás vagy előny nem adható, nem ajánlható fel és nem ígérhető.

[46] Az ezt követően hatályos Gyftv. 14. § (1) bekezdése értelmében ismertetési tevékenységet folytató által közvetlen vagy közvetett formában megvalósított, a 3. § 10. pont szerinti tevékenység esetében a gyógyszerek, illetve gyógyászati segédeszközök rendelésére és forgalmazására jogosultnak ajándék, anyagi előny vagy más természetbeni juttatás nem adható, nem ajánlható fel és nem ígérhető, kivéve, ha a felsoroltak csekély értékűek és összefüggenek a gyógyszerek rendelésére vagy forgalmazására jogosult által folytatott egészségügyi tevékenységgel, továbbá éves szinten összértékük nem haladja meg a mindenkori minimálbér havi összegének 60%-át. Ismertetési tevékenységet folytató által közvetlen vagy közvetett formában megvalósított, a 3. § 10. pont szerinti tevékenység esetében pénzbeli juttatás vagy előny nem adható, nem ajánlható fel és nem ígérhető.

[47] A hivatkozott 3. § 10. pont első mondata szerint, e törvény alkalmazásában kereskedelmi gyakorlat: gyógyszer, tápszer, illetve gyógyászati segédeszköz rendelésének, beszerzésének, értékesítésének vagy fogyasztásának előmozdítására irányuló bármely tájékoztatás, tevékenység, megjelenítési mód, marketing vagy egyéb kereskedelmi kommunikáció.

[48] Nem volt vitatott, hogy a szerződött cégek és ügyvezető szakorvosai közreműködtek a felperes promóciós tevékenységében, ismertetési feladatokhoz járultak hozzá.

[49] Az egészségügyi szakemberekkel kötött megbízási szerződések értékelése kapcsán helytálló volt a törvényszék azon megállapítása, hogy a Gyftv. 13. § (3) bekezdésében megfogalmazott összeférhetetlenségi ok a Gyftv. 13. § (1) bekezdésében meghatározott ismertető személyére vonatkozhat. Márpedig az érintett cégek, illetve ügyvezetőik nem minősülnek a jogszabály értelmében ismertető személynek. Tévedett azonban az elsőfokú bíróság akkor, amikor kimondta, hogy összeférhetetlenség hiányában a részükre juttatott ellenérték a Gyftv. 14. § (1) bekezdésébe ne ütközhetne. A Gyftv. 13. § (3) bekezdését és 14. § (1) bekezdését nem együttesen kell értelmezni.

[50] A Gyftv. 14. § (1) bekezdése nem az ismertető személyére vonatkozóan tartalmaz tilalmat, hanem annak első fordulata a gyógyszerek, illetve gyógyászati segédeszközök rendelésére és forgalmazására jogosult részére történő meghatározott juttatást tiltja.

[51] Az Irányelv [50] preambulumbekkezdése kimondja, a gyógyszerek rendelésére jogosult személyeknek minden elfoglaltság nélkül kell tudniuk ellátni ezeket a feladatokat anélkül, hogy közvetlen vagy közvetett pénzügyi érdekeltséggel befolyásolni lehetne őket.

[52] A Kúria azonban hangsúlyozza, az alperes által hivatkozott irányelvi rendelkezés a jogértelmezést segítheti, azonban az közvetlenül nem alkalmazandó, implementációs kötelezettséget ró a tagállamokra. A tagállamoknak nem az irányelv tartalmát kell átvennie, hanem az abban foglalt célokat kötelező megvalósítani. A célhoz vezető eszközöket, módszereket azonban a tagállamok általában szabadon választják meg.

[53] Az alperes közjogi hatásköre folytán a vonatkozó jogszabályi előírások betartatása és annak ellenőrzése során jogosult vizsgálni az egészségügyi szolgáltatókkal kötött magánjogi jellegű szerződések tartalmát, és ennek megfelelően eldönteni, hogy az abban foglalt ellenérték a Gyftv. 14. § (1) bekezdésében foglalt tiltott ajándéknak, anyagi előnynek vagy természetbeni juttatásnak minősül-e.

[54] Utal arra is a Kúria, a téves jogértelmezés következtében az elsőfokú bíróság nem mérítette ki a kereseti kérelemben foglaltakat teljeskörűen, a felperes jogi érveit nem értékelte a „gyógyszer ismertetés” és kereskedelmi gyakorlat körében sem.

[55] A rendezvények szakmai jellege körében a felperes keresete és az alperes védírata hivatkozásaira vonatkozó vizsgálatot az elsőfokú bíróság nem végezte el. A tiltott előny kapcsán tévesen értékelte a jogszabályi rendelkezéseket, ezért a Kúria a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával az ítélet hatályon kívül helyezéséről és a bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasításáról döntött.

[56] Az új eljárásban az elsőfokú bíróságnak - a fentebb kifejtettek szem előtt tartása mellett – a keresetben foglaltakat teljeskörűen meg kell vizsgálnia és döntésének a kereseti érvelésre kiterjedő részletes indokát adnia a Kp. 84. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (5) bekezdése alapján. A megismételt eljárásban vizsgálnia kell, hogy a rendezvények szakmai rendezvények-e a Gyftv. 14.§ (10) és (13) bekezdései szerint és ezáltal bejelentési kötelezettség terhelte-e a felperest. Állást kell foglalnia abban is, hogy az egészségügyi szolgáltatókkal kötött szerződésekben foglalt ellenérték a Gyftv. 14.§ (1) bekezdésében foglalt tiltott ajándéknak, anyagi előnynek vagy más természetbeni juttatásnak minősül-e. Ezt követően kerülhet abba a helyzetbe, hogy a jogvita keretét figyelembe véve az ügyben érdemben állást foglalhasson.

A döntés elvi tartalma

[57] *A hatóság határozata akkor törvényes, ha annak rendelkező része és indokolása tartalmazza a közigazgatási hatósági eljárásra vonatkozó törvényben előírt valamennyi tartalmi követelményt. A bíróságnak a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemről döntést kell hozni.*

Záró rész

[58] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó 107. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson bírálta el.

[59] A Kúria a felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét a Kp. 115. § (2) bekezdése alapulvételével irányadó Kp. 110. § (3) bekezdésére figyelemmel csak megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróságnak kell döntenie. Ennek megállapítása során figyelemmel volt a felülvizsgálati eljárásban kifejtett tevékenysége, a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem tartalmára, a tárgyaláson történő részvételre.

[60] A végzés elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. március 9.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyurán Ildikó s.k. előadó bíró; Dr. Suba Ildikó s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő